

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Werkprogramma 2022

Toezicht met focus

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Inleiding.....	3
2. Activiteiten van de Inspectie	4
2.1 Inleiding	4
2.2 Vormen van toezicht	4
2.2.1 Regulier toezicht.....	6
2.2.2 Verdiepend toezicht.....	6
2.2.3 Intensief toezicht	8
2.3 Overkoepelende thema's	8
2.4 Ontwikkelingen in het toezicht van de Inspectie.....	9
3. Organisatie.....	12
3.1 Inleiding	12
3.2 Kwaliteit	12
3.3 Professionalisering	12
3.4 Budget en capaciteit	12

Voorwoord

Elke dag werken talloze organisaties aan de veiligheid en rechtvaardigheid in Nederland. Zoals politie, brandweer, migratieorganisaties, jeugdinrichtingen, gevangenissen, kinderbescherming, reclassering. Wij zien er als Inspectie Justitie en Veiligheid op toe hoe zij hun werk doen. Toezicht kan duidelijk maken waar risico's liggen in de taakuitvoering, waar het goed gaat en waar het beter kan.

In dit Werkprogramma 2022 lichten we toe hoe we dat volgend jaar willen doen en welke keuzes we daarbij maken. Daarbij houden we rekening met een conclusie die uit diverse, eerdere inspectieonderzoeken is gekomen: bij een aantal uitvoeringsorganisaties in het werkveld van justitie en veiligheid is de druk zo hoog dat het veilig maken en houden van de samenleving in de knel kan komen. Onze boodschap is een stevig signaal aan beleidsmakers en Tweede Kamer om oog te hebben en houden voor het feit dat bij organisaties eerst de basis op orde moet zijn (mensen en middelen) voordat hun opdrachten worden uitgebreid en ze nieuwe taken krijgen.

Met een werkveld dat bestaat uit bijna 100.000 medewerkers en een Inspectie die slechts 106 mensen groot is, moeten we slimme keuzes maken: toezicht met focus. Dan gaat het niet alleen om de onderwerpen waar we ons op richten, maar ook de wijze waarop we toezicht houden.

Zoals vastgelegd in het Meerjarenperspectief 2021-2024 –waarin de hoofdlijnen voor de komende jaren staan- richten we ons in toenemende mate op regulier toezicht. De kern hiervan is informatie-uitwisseling. Door het opvragen en analyseren van data over incidentmeldingen, interne evaluaties en kwaliteitssystemen krijgen we in beeld hoe

organisaties hun werk uitvoeren. Door onder andere gesprekken met medewerkers, bezoeken aan instellingen en gerichte onderzoeken vullen we die informatie aan. Dat contact, het in verbinding staan, is heel belangrijk en wordt uitgediept. Het geeft instellingen en organisaties de gelegenheid om de context waarin ze werken toe te lichten en het geeft ons de kans om patronen en trends nog beter te duiden en terug te geven. Wij hopen hen met onze bevindingen handvatten te geven om de druk te verminderen en hun werkwijzen te verbeteren.

De Inspectie is constant op zoek naar effectieve interventies. Als we bijvoorbeeld in het regulier toezicht signalen zien die vragen om een nadere analyse kunnen we (verder) onderzoek (verdiepend toezicht) doen. Zien we dat een organisatie niet in control is, dan is het toezicht nog intensiever, bijvoorbeeld door de voortgang van verbetermaatregelen nauwgezet te volgen. Daarnaast ziet de Inspectie een aantal ontwikkelingen of thema's, die in 2022 vanuit verschillende invalshoeken worden verkend. Dit zijn de thema's ondermijning en jeugdcriminaliteit.

Werken aan een rechtvaardig en veilig Nederland is belangrijk werk. Met ons toezicht willen we organisaties in het justitie en veiligheidsdomein helpen hun taken beter uit te voeren. Vanuit ons motto: *'Toezicht, omdat rechtvaardigheid en veiligheid niet vanzelfsprekend zijn'*.

H.C.D. Korvinus

Inspecteur-generaal Inspectie Justitie en Veiligheid

1. Inleiding

Dit is het Werkprogramma 2022 van de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de Inspectie). Het is geënt op het in 2021 vastgestelde Meerjarenperspectief 2021 – 2024 van de Inspectie. Dat draagt als motto "Toezicht, omdat rechtvaardigheid en veiligheid niet vanzelfsprekend zijn". Juist in een tijd met grote maatschappelijke vraagstukken op het speelveld van justitie en veiligheid is de samenwerking tussen uitvoering, beleid en toezicht op dit domein cruciaal om deze vraagstukken effectief aan te pakken. De Inspectie wil haar rol daarin nadrukkelijk pakken en bouwt voort op de ervaringen uit de afgelopen jaren.

Toezicht kan in een vroegtijdig stadium duidelijk maken waar risico's liggen, waar het goed gaat en waar het beter kan. De Inspectie wil bijdragen aan het versterken van het publieke vertrouwen in organisaties in het domein justitie en veiligheid. Deze organisaties spannen zich in om de samenleving zo rechtvaardig en veilig mogelijk te maken en te houden. In dit spanningsvolle domein is het cruciaal dat de taakuitvoering zo transparant en zorgvuldig mogelijk gebeurt, met oog voor de maatschappelijke effecten. Met ons toezicht willen wij hun functioneren inzichtelijk maken en waar nodig de vinger op de zere plek leggen. Daarbij zoekt de Inspectie continu naar het bieden van een haalbaar handelingsperspectief voor de uitvoeringsorganisaties.

Bij het vormgeven van dit werkprogramma ligt, meer dan in de afgelopen jaren, de focus op regulier toezicht. Tevens wordt ruimte gemaakt voor een oriëntatie op een tweetal overstijgende thema's, te weten ondermijning en jeugdcriminaliteit.

Dit werkprogramma is als volgt opgebouwd; in hoofdstuk 2 staan de activiteiten van de Inspectie centraal. Hoofdstuk 3 gaat in op de organisatie van de Inspectie.

2. Activiteiten van de Inspectie

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk staan de toezichtactiviteiten van de Inspectie voor 2022 centraal. Daarbij wordt allereerst ingegaan op de verschillende vormen van toezicht. Daarna wordt een tweetal overkoepelende thema's geïntroduceerd waar de Inspectie in 2022 aandacht aan wil besteden. Tot slot wordt een aantal ontwikkelingen in het toezicht van de Inspectie nader geduid.

Bij de uitoefening van toezicht en verdere professionalisering werkt de Inspectie intensief samen met rijksinspecties, andere toezichthouders en kennisinstellingen. Deze samenwerking is van belang omdat op sommige terreinen meerdere toezichthouders actief zijn. Zo voeren we regelmatig onderzoeken uit in samenwerking met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. Daarnaast hebben we afspraken vastgelegd in protocollen met de Procureur-Generaal van de Hoge Raad en de Nederlandse Zorgautoriteit over samenwerking en afstemming van werkzaamheden. Op een aantal onderwerpen heeft de Inspectie een coördinerende rol in het toezicht, zoals bij toezicht op cybersecurity.

Daarnaast zijn er structurele samenwerkingsverbanden waar de Inspectie aan deelneemt, zoals het gezamenlijk toezicht in het Sociaal Domein en aan de samenwerking in de Inspectieraad. In het Toezicht Sociaal Domein (TSD) wordt in 2022 de samenwerking met de andere inspecties¹ versterkt door de inzet op multi-toezicht. Onder multi-toezicht verstaan wij het gezamenlijk uitvoeren van onderzoek naar een domeinoverstijgend vraagstuk of thema. Daarnaast wordt door middel

van zogenoemd 'actieonderzoek' uitvoering gegeven aan de doelstelling van TSD om meer zicht te krijgen op de achtergronden van hardnekkige knelpunten in het sociaal domein. Het toezicht wordt hierdoor breder ingezet en zo zien we samenhang die voor het onderwerp relevant is.

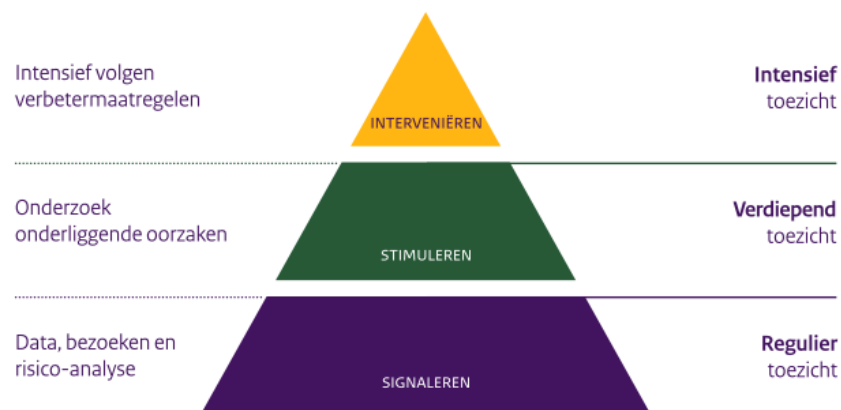
2.2 Vormen van toezicht

Met ons toezicht willen we de komende jaren een belangrijke bijdrage leveren aan het inzicht in de wijze waarop organisaties in het domein van justitie en veiligheid acteren. Recente voorbeelden, zoals het traject [Werk aan Uitvoering](#) en het rapport '[Ongekend Onrecht](#)' van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag, wijzen op structurele knelpunten in de relatie tussen overheid, uitvoeringsorganisaties en burgers. Voor uitvoeringsorganisaties blijkt het lastig om binnen het kader van wet- en regelgeving maatwerk te bieden aan burgers. Ook blijkt dat de mening van professionals over de uitvoerbaarheid van beleid vaak wordt genegeerd. Met het toezicht wil de Inspectie bijdragen aan een betere balans tussen uitvoering en beleid om daarmee de uitvoering te versterken.

Onder het motto '*Toezicht, omdat rechtvaardigheid en veiligheid niet vanzelfsprekend zijn*' hebben we begin 2021 het Meerjarenperspectief gepresenteerd. Met de koers voor de periode 2021-2024. Om te weten waarom de Inspectie in 2022 bepaalde keuzes maakt is het van belang inzicht te hebben in de wijze waarop de Inspectie haar activiteiten inhoud geeft.

¹ In het Toezicht Sociaal Domein wordt samengewerkt met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, de Inspectie van het Onderwijs, de Inspectie Justitie en Veiligheid en de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Zie ook <https://www.toezichtsociaaldomein.nl/>

Voor de wijze waarop ons toezicht is ingericht hanteren we de piramide uit afbeelding 1. Deze piramide bestaat uit een basis van regulier toezicht en een top van verdiepend en intensief toezicht.

Bij de uitvoering van onze toezichthoudende taak betrekken we aspecten als governance, samenwerking, informatievoorziening, toerusting, cybersecurity en slachtofferrechten.

Om de uitvoering goed in beeld te krijgen brengen we in het toezicht focus aan door vier doelen te stellen:

1. Het stimuleren van veerkracht en weerbaarheid van organisaties

De Inspectie wil de veerkracht en weerbaarheid stimuleren door in het toezicht aandacht te hebben voor de voorbereiding op onverwachte gebeurtenissen, zoals een crisis of ramp of een grote verandering in een keten. Zo heeft de coronacrisis ook de organisaties waarop de Inspectie toezicht houdt verrast. In veel gevallen waren organisaties enigszins voorbereid op een kortstondige crisis, maar een crisis die anderhalf jaar

voortduurt was door niemand voorzien. De coronacrisis heeft benadrukt hoe belangrijk de veerkracht en weerbaarheid van organisaties zijn.

2. Het bevorderen van het lerend vermogen van organisaties

Organisaties moeten in staat zijn om het eigen functioneren zelf te evalueren en (tijdig) bij te sturen waar nodig. Ook moeten zij kunnen leren van incidenten. De Inspectie wil het lerend vermogen van organisaties bevorderen. Toezicht wordt daar bij voorkeur niet risico- of incident gedreven ingezet, maar er wordt toegezien op de wijze waarop leren structureel is ingebed. Dit doen wij door te volgen wat organisaties leren van incidenten en klachten. Maar ook door toe te zien op de wijze waarop kwaliteitssystemen in de praktijk functioneren en kwaliteitscycli worden gehanteerd. Hoe evalueren organisaties hun eigen plannen? En hoe nemen zij de bevindingen daarover mee in de plannen voor de toekomst? Hoe gaan organisaties om met de aanbevelingen van de Inspectie?

3. Het bevorderen van effectieve ketens en netwerken

Uitvoeringsorganisaties werken veelal samen in ketens of netwerken om complexe problemen aan te pakken. De Inspectie wil zich met haar toezicht nog meer gaan richten op de wijze waarop organisaties zich bewust gedragen als onderdeel van het grotere geheel (netwerk of keten). We richten ons daarbij op de (informatie)overdracht tussen organisaties en het verantwoording nemen voor een deugdelijke uitvoering ten behoeve van de betrokken burger en de samenleving. We bouwen daarmee verder op de rode draden die in het Jaarbericht 2020 van de Inspectie zijn geformuleerd.

4. Organisaties scherp houden op burgerperspectief

In het JenV-domein kan een burger veel verschillende hoedanigheden hebben: die van verdachte, dader, slachtoffer, jeugdige of migrant. Voor de wijze waarop deze burger bij de taakuitvoering van JenV-organisaties

betrokken is kan dit veel uitmaken. De Inspectie richt haar toezicht op de (kwaliteit van de) wijze waarop deze burgers een plek hebben in de processen in het JenV-domein.

De Inspectie wil extra aandacht besteden aan de wijze waarop organisaties scherp zijn op het burgerperspectief ten aanzien van thema's als diversiteit en inclusiviteit. Alle uitvoeringsorganisaties hebben zonder uitzondering te maken met kwetsbare groepen, maar er is nog weinig aandacht voor kwetsbare individuen binnen deze kwetsbare groep. Bijvoorbeeld voor de wijze waarop het gevangeniswezen omgaat met het detineren en re-integreren van LHBTI+ers, de wijze waarop organisaties in het jeugd domein de juiste match weten te maken tussen cliënten uit minderheidsgroepen en medewerkers, en er in de migratieketen voldoende oog is voor de menselijke maat of de zorg voor zeer kwetsbare groepen slachtoffers.

2.2.1 Regulier toezicht

De kern van regulier toezicht is dat de Inspectie doorlopend in verbinding staat met de organisaties waarop we toezicht houden. Zo houden we continu de vinger aan de pols, reflecteren we op ontwikkelingen die relevant zijn voor het functioneren van uitvoeringsorganisaties en kunnen we knelpunten of risico's signaleren. Niet alleen voor organisaties op zichzelf, maar ook in samenwerking met andere organisaties binnen een netwerk of keten.

De Inspectie zet regulier toezicht in om zicht te krijgen en te houden op de kwaliteit van de taakuitvoering van organisaties en op problemen waarmee die organisaties te maken hebben. Daar waar het aan de orde is kan de Inspectie een interventie plegen gericht op een verbetering in de kwaliteit van de taakuitvoering. Het kan onder meer gaan om het snel en direct mondeling terugkoppelen van relevante inzichten aan de organisatie, reflecteren op interne evaluaties of terugkoppeling van rode

draden uit het brede toezicht van de Inspectie. Wanneer dit onvoldoende effect heeft of knelpunten zich structureel voordoen, kan de Inspectie verdiepend of intensief toezicht instellen. Dit kondigt de Inspectie altijd met een toelichting aan bij de betrokken organisaties.

Focus 2022

In 2022 verdiept de Inspectie het contact met uitvoeringsorganisaties om zo op reguliere basis meer zicht te hebben op de taakuitvoering. Bijvoorbeeld in de vorm van (verkennende) gesprekken, gerichte onderzoeken en periodieke (locatie)bezoeken. De Inspectie verwacht van de uitvoeringsorganisaties dat zij relevante data met de Inspectie delen. Ons nalevingstoezicht, zoals het toezicht op de hackbevoegdheid van de politie, bezoeken van penitentiaire inrichtingen en het toezicht op het gedwongen vertrek van vreemdelingen uit Nederland, zien wij als een vorm van regulier toezicht. Van bijvoorbeeld het toezicht op de hackbevoegdheid van de politie en het toezicht op het gedwongen vertrek van vreemdelingen uit Nederland brengen wij jaarlijks een verslag uit. Zo ook in 2022.

2.2.2 Verdiepend toezicht

Er kunnen verschillende aanleiding zijn voor de Inspectie om tot verdiepend onderzoek over te gaan. Wanneer bijvoorbeeld vanuit het reguliere toezicht blijkt dat de problematiek complex is of het niveau van één organisatie overstijgt of wanneer er een risico is dat belangen van burgers in de knel komen, kan de Inspectie verdiepend toezicht inzetten, zoals een themaonderzoek. Maar ook het maatschappelijk of politiek-bestuurlijk belang van een thema kan aanleiding zijn voor verdiepend onderzoek.

De hieronder beschreven thema's of onderzoeken worden in de loop van 2022 opgepakt.

Crisisbeheersing

De coronacrisis heeft benadrukt hoe belangrijk de veerkracht en weerbaarheid van organisaties zijn. In 2022 wordt daarom onder andere binnen het domein van crisisbeheersing het toezicht ingezet op de landelijke en regionale afstemming bij voorbereiding op potentiële risico's.

Migratie

Door mondiale ontwikkelingen is de migratie van mensen continue in ontwikkeling. Dit kan impact hebben op het beheer van binnen- en buitengrenzen, op de uitvoering van toelatingsprocedures en de opvang van migranten. Dit vraagt dan om flexibiliteit en veerkracht van de organisaties in de migratieketen. Afgelopen jaren hebben we gezien dat bij een verandering van de instroom van asielzoekers de migratieketen onder druk staat. De sturing op (en veerkracht van) de migratieketen zal in 2022 onze aandacht hebben waarbij we nadrukkelijk kijken of er voldoende aandacht is voor toepassing van de menselijke maat.

Digitale weerbaarheid en cybercriminaliteit

Alle organisaties werkzaam binnen justitie en veiligheid hebben belangrijke werkprocessen geheel of gedeeltelijk gedigitaliseerd. Het is van belang dat de ICT-systemen en de informatievoorziening die de kritische schakel in die werkprocessen vormen, voldoende weerbaar zijn tegen cyberdreigingen. Als de digitale weerbaarheid van organisaties niet op orde is, maakt dit hen kwetsbaar. Bepaalde processen zijn zelfs zo vitaal voor de Nederlandse samenleving dat uitval of verstoring tot ernstige maatschappelijke ontwrichting leidt en een bedreiging kan

vormen voor de nationale veiligheid. De Inspectie houdt daarom in 2022 aandacht voor de weerbaarheid van organisaties tegen digitale dreigingen.

Cybercrime is een belangrijke oorzaak van verstoringen in de digitale wereld. Opsporing en vervolging zijn essentiële schakels om criminelen in de cyberwereld op te sporen en tegen te houden. Een klein deel van de slachtoffers van cybercriminaliteit doet aangifte, terwijl het aantal cybercrime delicten toeneemt. In 2022 richten wij ons toezicht op de opsporing van cybercriminaliteit door de politie.

Effectieve ketens en netwerken

In dat kader richten we ons toezicht in 2022 op de vroeg signalering van contraterrorisme, extremisme en radicalisering (CTER) en samenwerking in zorg- en veiligheidshuizen. Daarnaast kijken we naar het effectief functioneren van de migratieketen en wordt bij de crisisbeheersing meer gekeken naar de samenwerking tussen veiligheidsregio's.

Overige onderzoeken

Ook zetten we vervolgonderzoeken in om na te gaan in hoeverre eerdere aanbevelingen van de Inspectie zijn opgevolgd. In 2022 zijn dit in ieder geval vervolgonderzoeken naar de aanpak van de [stalking door Bekir E.](#), [de klachtbehandeling door de politie](#) en naar de bejegening van zedenslachtoffers ([verschillende perspectieven](#)). Tevens besteden we bij de politie onder andere aandacht aan de inrichting van de kwaliteitszorg en de taakuitvoering bureaus Veiligheid, Integriteit en Klachten (VIK).

2.2.3 Intensief toezicht

Bij intensief toezicht is het doel van de Inspectie om wanneer betrokken partijen nalaten de aanbevelingen of aanwijzingen van de Inspectie op te volgen aan te zetten tot de gewenste verbeteringen. Bij deze vorm van toezicht verschuift de focus van de Inspectie van stimuleren naar interveniëren. Intensief toezicht kan bijvoorbeeld op basis van regulier toezicht worden ingezet als ketenpartners zijn vastgelopen in de samenwerking en een interventie nodig is om dit vlot te trekken. Maar ook als afhankelijke burgers grote risico's (dreigen te) lopen doordat het stelsel niet goed functioneert.

2.3 Overkoepelende thema's

Toezicht kan duidelijk maken waar zich risico's voordoen, waar het goed gaat en waar het beter kan. Door het regulier en verdiepend toezicht wil de Inspectie zoveel mogelijk op de hoogte zijn van wat er speelt zodat we toezicht inzetten waar het de meeste meerwaarde heeft.

Organisaties binnen het domein van justitie en veiligheid moeten kunnen reageren op maatschappelijke ontwikkelingen. De Inspectie ziet een aantal ontwikkelingen of thema's, die in 2022 nader en vanuit verschillende invalshoeken worden verkend. Het betreft de thema's ondermijning en jeugdcriminaliteit.

Ondermijning

De georganiseerde criminaliteit wortelt steeds meer in de Nederlandse samenleving. Het tast het openbaar bestuur en de rechtstaat aan en vraagt om een geïntegreerde lokale, nationale en internationale aanpak. Criminelen maken gebruik van diensten van de samenleving en beïnvloeden deze. Zo raken boven- en onderwereld met elkaar verweven en dit heeft een ondermijnend effect voor de samenleving. Hierdoor kan (het gevoel van) veiligheid en leefbaarheid afnemen.

Veel van die ondermijnende criminaliteit hangt samen met drugscriminaliteit. Het maakt veel slachtoffers door verslaving, maar ook doordat kwetsbare personen worden ingezet voor de criminaliteit. Daarnaast hangt dit samen met andere vormen van criminaliteit zoals wapenhandel, witwassen en mensenhandel. Vanwege de ondermijnende werking oriënteert de Inspectie zich in 2022 op dit thema in de verschillende terreinen van justitie en veiligheid. Daarbij kijken we bijvoorbeeld hoe binnen de politie en met andere partijen zoals lokale handhavers wordt samengewerkt en informatie uitgewisseld. Daarnaast welke druk dit geeft op het stelsel van bewaken en beveiligen. Ook willen wij verkennen hoe het gevangeniswezen omgaat met daders met een licht verstandelijke beperking (LVB) die betrokken zijn bij ondermijnende criminaliteit. Deze groep is extra kwetsbaar en makkelijker te verleiden voor criminele hand- en spandiensten. Dit maakt hun terugkeer in de maatschappij complex.

Jeugdcriminaliteit

Hoewel cijfers rond jeugdcriminaliteit zich lijken te stabiliseren² neemt het aantal ernstige delicten gepleegd door bepaalde risicjongeren toe. De focus van het toezicht in het kader van jeugd lag de afgelopen jaren samen met de IGJ op de jeugdbescherming en –reclassering, het bieden van passende hulp en op de monitoring van de Justitiële Jeugd Inrichtingen. In 2022 willen wij intensiever gaan toezien op de gehele jeugdstrafrechtketen. Daarbij ligt de focus op de samenwerking tussen partijen als lokale handhaving, politie en het openbaar ministerie bij de aanpak van bijvoorbeeld grootstedelijke problematiek als jeugdbendes en verharding van criminaliteit. Daarnaast bezien we vanuit de (internationale) uitgangspunten en doelstellingen van het jeugdstrafrecht, het pedagogisch karakter ervan gericht op de ontwikkeling en heropvoeding van jongeren om verdere criminalisering te voorkomen, hoe de werking van de keten hieraan bijdraagt en welke knelpunten hier mogelijk bestaan. Daarbij wordt nadrukkelijk het perspectief van de jeugdigen zelf betrokken.

2.4 Ontwikkelingen in het toezicht van de Inspectie

Naar verwachting zal de Inspectie per 1 januari 2022 toezichts- en handavingsbevoegdheden krijgen op grond van de inwerkingtreding van de Wet Kwaliteit Incassodienstverlening (Wki). Ook zal in het eerste kwartaal van 2022 het daadwerkelijke toezicht op de keten 'teelt-verkoop' van het Experiment Gesloten Coffeeshopketen starten. Het zijn voor de Inspectie nieuwe taken. De Inspectie investeert in de voorbereiding op het toezicht en handhaving van beide wetten.

Experiment Gesloten Coffeeshopketen

Het Experiment Gesloten Coffeeshopketen is in het voorjaar van 2021 gestart. De verwachting is dat de daadwerkelijke experimenteerfase, waarin deze cannabisproducten gereguleerd verkocht worden

in de coffeeshops, in 2022 aanvangt. De Inspectie houdt in het kader van het Experiment toezicht op de geslotenheid van de keten. Dat doen we bij zowel bij de aangewezen telers als bij de coffeeshops. We zien erop toe dat de legaal geteelde cannabis niet uitlekt naar het illegale circuit en andersom dat er geen illegale cannabis in de keten komt. Bijvoorbeeld door te controleren of de aanwezige handelswaar overeenkomt met de geregistreerde voorraad. Voor de telers krijgen we, naast het toezicht, ook de bevoegdheid om in geval van overtredingen van de regels bestuursrechtelijke sancties op te leggen.

In het experiment wordt nauw samengewerkt met andere toezichthouders, zoals de NVWA (kwaliteitseisen geteelde cannabis) en gemeenten (toezicht en handhaving coffeeshops). Vanaf de start van de teelt tot aan het bezoeken van coffeeshops wordt een stevige vinger aan de pols gehouden. Daarnaast zullen we op basis van risicogestuurd toezicht onderzoeken starten als we een vermoeden hebben van overtreding van de regels.

² Kamerstuk, 28 741, nr. 81

Wet Kwaliteit Incassodienstverlening

Als mensen in de schulden terechtkomen, moeten zij kunnen rekenen op een zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde incasso. De verplichte registratie van incassodienstverleners in een register en de kwaliteitseisen in de Wet Kwaliteit Incassodienstverlening (Wki) moeten voorkomen dat consumenten verder in de problemen raken als zij te maken krijgen met invordering door schuldeisers. Het jaar 2022 zal voor de Wki een overgangsjaar zijn. Incassobureaus moeten na inwerkingtreding van de wet binnen een jaar geregistreerd worden.

De Inspectie krijgt een prominente rol in het toezicht op de incasso-markt. Zij gaat onafhankelijk toezicht houden op de incassobureaus die (bij het ingaan van de Wki) door Dienst Justis geregistreerd staan in het Register incassobureaus. Tevens draagt het toezicht er aan bij dat bureaus werken conform de wettelijke (kwaliteits)eisen van de Wki. De Inspectie krijgt een aantal handhavingsbevoegdheden die ingezet kunnen worden voor geregistreerde bureaus die zich (structureel) niet aan de kwaliteitseisen houden, maar ook voor bureaus die buiten het register om incassodiensten verrichten.

De toezichtactiviteiten richten zich in 2022 vooral op het geven van voorlichting aan de branche. Bijvoorbeeld door uitleg te geven over de regels aan ondernemingen, brancheorganisaties en burgers. Daarmee wordt de kiem gelegd voor het vergroten van het lerend vermogen van de branche. Daarnaast zullen we in verbinding met de andere toezichthouders³ samenwerkingsafspraken maken om zo het toezicht te optimaliseren.

Toezicht op algoritmische systemen

Algoritmische systemen kunnen ondersteunend zijn bij het meer efficiënt en effectief inrichten van de taakuitvoering. Onder andere door aanhoudende tekorten aan personeel bezien organisaties werkzaam in het domein justitie en veiligheid steeds meer hoe zij met de inzet van algoritmische systemen meer efficiëntie en effectiviteit kunnen aanbrengen in hun werkwijzen. Zo worden administratieve handelingen verder geautomatiseerd, wordt potentieel crimineel gedrag voorspeld en daarop de inzet van personeel ingeschat of worden de eerste stappen van dienstverlening aan burgers geautomatiseerd door bijvoorbeeld het inzetten van een chatbot.

³ In ieder geval BFT, Dekens, Dienst Justis, ACM en AFM

De Inspectie is toezichhouder op de toepassing van algoritmische systemen als dit de kwaliteit van de taakuitvoering van organisaties raakt. We bezien daarbij niet alleen de technische aspecten, maar juist ook de invloed van menselijk handelen. Zijn organisaties zich voldoende bewust van mogelijke valkuilen van die analyses? Is er voldoende oog voor de menselijke maat? In 2022 blijven wij de ontwikkelingen in het domein justitie en veiligheid volgen en bezien daarbij waar we toezicht inzetten.

3. Organisatie

3.1 Inleiding

Het nastreven van de doelen uit het Meerjarenperspectief 2021-2024 heeft ook effect op de organisatie van de Inspectie. Het stimuleren van het lerend vermogen doet de Inspectie niet alleen bij anderen, maar is ook een opgave voor de eigen organisatie. Ook blijven we inzetten op de meerwaarde van samenwerking met andere inspecties en onderzoeksinstanties. Wij blijven investeren in het verkrijgen van data voor toezicht, in het bevorderen borgen van kwaliteit (peer-review) en professionaliteit op kernwaarden als deskundigheid, in verbinding zijn en onafhankelijkheid als uitgangspunt. Dit betekent dat de Inspectie koerst op het voldoende ingericht zijn van haar organisatie om haar ambities waar te maken.

3.2 Kwaliteit

De kwaliteit van ons werk betreft enerzijds de vraag of we de goede dingen doen en anderzijds of we de dingen goed doen.

Om het werk als toezichthouder goed te kunnen doen is het van belang dat ook de kwaliteit van ons toezicht op orde is. Om die reden reviewen we producten intern en betrekken we experts bij onze werkzaamheden als specifieke kennis wordt ontbeerd. Om dat te kunnen blijven doen, moeten de processen, producten en strategie ook kwalitatief geborgd zijn. Vooral omdat het toezicht van de Inspectie voortdurend in ontwikkeling is. Ook in 2022 staat de kwaliteit van ons werk centraal.

Dit doen we niet alleen zelf, we betrekken ook andere rijksinspecties en toezichthouders en de Inspectieraad bij onze activiteiten. In het Netwerk Kwaliteit Rijksinspecties wordt nader verkend hoe de kwaliteit van toezicht te borgen met 'peer reviews'. Kwaliteitszorg en kwaliteitsborging dient twee doelen, enerzijds om er zelf van te leren en kwaliteit te verbeteren, anderzijds om verantwoording af te leggen.

3.3 Professionalisering

De Inspectie investeert in het onderhouden van kennis over de praktijk, relevante wetenschappelijke ontwikkelingen en het vak van toezicht houden. Dit gebeurt door werkbezoeken, opleidingen, contacten met de wetenschap en bij de werving van nieuwe inspecteurs. Daarnaast bekijkt de Inspectie momenteel in een meerjarige personeelsplanning waar behoefte aan is door de vernieuwde werkwijze als gevolg van het Meerjarenperspectief 2021-2024. Een van de speerpunten voor 2022 is het versterken van de analysecapaciteit van de Inspectie. Dit is nodig omdat de focus steeds meer komt te liggen op het analyseren van grote hoeveelheden gegevens.

3.4 Budget en capaciteit

De Inspectie JenV houdt toezicht op organisaties in het werkveld van justitie en veiligheid. Voor 2022 is er binnen de begroting van JenV € 11,046 miljoen voor de Inspectie JenV beschikbaar. Per 1 januari 2022 heeft de Inspectie ongeveer 106 formatieplaatsen. Tussen de 80 en 85 procent van onze formatie betreft medewerkers die werkzaam zijn in het primaire proces, zoals inspecteurs, methodologen, analisten, juristen en projectmedewerkers. Gezien de omvang van het werkveld en de beschikbare capaciteit en middelen moet de Inspectie scherpe keuzes maken waar toezicht in te zetten. De planning- en controlcyclus helpt ons keuzes te maken in het zo effectief mogelijk gebruiken van ons budget. Uitgangspunt is dat voor nieuwe werkzaamheden en taken additionele financiering beschikbaar komt.

Dit werkprogramma geeft inzicht in de keuzes die we maken voor 2022. In het jaarbericht verantwoorden wij, onder andere aan het parlement, hoe wij ons toezicht in verbinding, deskundig en onafhankelijk hebben uitgeoefend.

Inspectie Justitie en Veiligheid

*Toezicht, omdat
rechtvaardigheid en veiligheid
niet vanzelfsprekend zijn.*

Dit is een uitgave van:
Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
[Contactformulier | www.inspectie-jenv.nl](https://www.inspectie-jenv.nl)

September 2021

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*